

Andreja Hazabent

Učiteljica angleščine in nemščine

OŠ Danile Kumar, Ljubljana

**Recenzija učbeniškega kompleta za nemščino
kot obvezni izbirni predmet za 7. razred (začetna stopnja) osnovne šole
BESTE FREUNDE A1.1**

Učbenik: Georgiakaki, M. in drugi, 2013. Beste Freunde Deutsch für Jugendliche A1.1. Hueber Verlag.

Delovni zvezek: Georgiakaki, M. in drugi, 2013. Beste Freunde Deutsch für Jugendliche A1.1. Hueber Verlag.

Ljubljana, marec 2018

Beste Freunde A 1.1 je namenjen učencem, ki se začnjo učiti drugega tujega jezika in pri tem že imajo nekaj znanj ter veščin, ki omogočajo hitrejše učenje le-tega. Glede na določeno težavnostno jezikovno stopnjo, način obravnave jezikovnih struktur, tematska področja, medkulturnih in medpredmetnih vsebin, kakor tudi možnosti za razvijanje nacionalnih vsebin ugotovimo, da je učbenik usklajen z Učnim načrtom za izbirni predmet nemščine v osnovni šoli (v nadaljevanju UN) in je primeren za poučevanje kot izbirni predmet v 7. razredu osnovne šole.

Beste Freunde A1.1 sestavlja:

- **učbenik (*Kursbuch*)**, ki ponuja teme, strukturo jezika in različne aktivnosti za učenca, ki omogočajo jezikovni napredek
- **delovni zvezek (*Arbeitsbuch*)**, ki je namenjen utrjevanju znanja ter je podpora učbeniku. Vsebuje tudi **CD-rom**, na katerem so zvočni posnetki ter dodatne interaktivne aktivnosti za učence.
- **učiteljev priročnik (*Lehrerhandbuch*)**, ki je podpora učitelju pri načrtovanju učnih ur;
- **testne naloge (*Testtrainer*)**; dodatni materiali za uporabo pri pouku z možnostjo kopiranja;
- **elektronski učbenik (*interaktives Kursbuch*)**, ki je prilagojen uporabi na interaktivni tabli ter omogoča lažje sledenje učencev med poukom;
- **video-DVD**, ki daje podporo kulturnim in medpredmetnim temam z video posnetki in dejavnostmi za učence;
- **besedišče (*Glossare*)**, ki povzema besedišče, obravnavno v učbeniku;
- **audio posnetek besedil** iz učbenika na CDju (***Class CD***) in dodatna gradiva za učitelje ter učence na spletu.

UČBENIK

I. Splošni del

Učbenik je razdeljen na tri module, ki jih predstavljajo tri različne vodilne osebe (prijatelji). Vsak modul je razdeljen na tri lekcije, ki se med seboj nadgrajujejo. Tematski sklopi v treh modulih so: Uvod, Kdo si ti?, Hobiji in športi, Opis oseb, Šolski predmeti ter jeziki, Čas, Družina in poklici, Hrana in pijača.

Znotraj vsakega modula se prepletajo aktivnosti, ki razvijajo besedišče (*Wortschatz*), jezikovno pravilnost (*Grammatik*) ter komunikacijske, bralne, slušne veščine in veščine pisnega sporočanja (*Kommunikation*).

Ob koncu modula pa najdemo še kulturno obarvane teme (*Landeskunde*), ki se zaključijo s projektom (*Projekt*). V zaključku vsakega modula je povzetek vsebine (*Auf einen Blick*) v obliki nalog za preverjanje usvojenega znanja (*Wiederholung*).

Zadnje strani učbenika pa so namenjene zbirki vseh besede, ki so jih učenci usvajali tekom dela z učbenikom (*Wortliste*).

II. Uresničevanje operativnih ciljev in vsebin

Osnovni cilj pri razvijanju jezikovnih zmožnosti v nemščini je, da v učencih zbudi zanimanje za drugo in drugačno. Učenje nemščine naj bi pomagalo razumeti, da si lahko z jezikom učenci pridobijo več znanja in izkušenj ter razvijajo celostne sposobnosti za medkulturne in medjezikovne komunikacije. Za to skladno razvijajo vse jezikovne sposobnosti:

- slušno in bralno razumevanje
- govorno in pisno sporočanje

Učbenik *Beste Freunde A1.1* je oblikovan tako, da ponuja možnosti za uresničevanje z Učnim načrtom določenih veščin.

Slušno razumevanje

Učni cilji znotraj slušnega razumevanja se v 7. razredu navezujejo na razumevanje učiteljevih izjav, navodil in vprašanj. Že takoj na začetku učbenik postreže z besediščem, ki učence opremi prav s tem, torej možnostjo hitrega in lažjega sledenja pouku. Naloge, ki so ponujene v uvodnem delu po vsebini odlikavajo situacije v razredu, hkrati pa skoraj popolna vse ponujajo slušno podlago, ki omogoča učencem še hitrejši razvoj osnovnih slušnih sposobnosti.

Drug cilj znotraj slušnega razumevanja je razumevanje pogovorov v razredu in vključevanje v njih. Že uvodni del učbenika nakazuje, da slušni posnetki ter celotni način poučevanja temelji na dialogih med prijatelji (od tod tudi verjetno idejna zasnova imena učbenika), ki se iz dialoga v dialog nadgrajujejo v ravno prav zmernem tempu, da jim učenci lahko sledijo ter se nanje že tudi odzivajo. Tako se učenci skozi učbenik spopadajo z razumevanjem spoznavnih dialogov, dialogov, pri katerih gre za izražanje lastnega mnenja ter dogovarjanje za srečanje, naročanje hrane in pijače.

Znotraj teh tem se proti koncu učbenika daljšajo tudi besedila, ki temeljijo na usvojenem besedišču in jim učenci zaradi tega tudi lažje slušno sledijo.

Slušni posnetki so vseskozi zelo jasno prikazani, pri interaktivni verziji učbenika pa so dodane tudi besedilne podlage posnetkov, katerih besedilo ni že zapisano v učbeniku.

Bralno razumevanje

Enako, kot pri slušnem razumevanju, učenci sledijo cilju razumevanja osnovnih navodil v razredu ter dialogov med vrstniki, se skozi bralno razumevanje od učencev na koncu leta pričakuje, da bodo zmožni razumeti napise, navodila, kratka sporočila, opozorila, dialoge ter preprosta besedila.

Dialogi, kot že rečeno, predstavljajo osnovni princip poučevanja z učbenikom *Beste Freunde*, pri čemer pa se s širjenjem besednega zaklada, daljšajo tudi besedila. Še vedno pa se ta besedila navezujejo na temo, ki je lekciji oz. modulu v ospredju, ter še vedno ta besedila služijo kot dodani vir informacij o določeni osebi ali situaciji. Pogosto se namreč prebrano besedilo navezuje na predhodni ali naslednji dialog.

Vsekakor pa širši bralni spekter ponujajo teme znotraj *Landeskunde*, kjer učenci besedno znanje uporabijo za razumevanje besedil o širših, kulturnih temah.

Govorjenje

Izbor nalog omogoča učencem, da nežno, varno, pa vendar hitro napredujejo pri razvijanju govornih sposobnosti. Na samem začetku naloge ponujajo večino besedila, ki ga učenec zgolj dopolni z njemu pomembnimi informaciji in kot takega ga lahko v naslednjem trenutku že uporabi v govorni interakciji. Pri razvijanju govornega sporočanja se učbenik osredotoča

predvsem na pogovor med dvema učencema, ki sta jezikovno vodena. Ko so komunikacijske veščine na tej točki usvojene, pa se krog interakcij razširi na cel razred. Interakcije med učenci so različne narave; opravljanje raziskav, igranje iger, zastavljanje vprašanj, preverjanje razumevanja, itd. Aktivnosti pred govorno nalogo omogočijo učencem, da se opremijo z besediščem ter s pravilnimi in primernimi jezikovnimi strukturami, s katerimi lahko izvede dano aktivnost.

Razvoj govornega sporočanja na bolj zahtevnem nivoju pa omogoča »Projekt«, kjer je naloga učencev, da pripravijo projekt, ki ga morajo nato tudi predstaviti. Učenci na tem mestu urijo in razvijajo sposobnosti javnega nastopanja ter uporabljajo jezik kot sredstvo in ne zgolj kot cilj.

Pisanje

Prav tako kot se postopoma razvijajo govorne sposobnosti, se skozi učbenik razvijajo tudi veščine pisnega sporočanja. Na začetku so na osnovi dopolnjevanja že predpisanih besedil ali povedi, kasneje pa se le-te razširijo v bolj samostojne pisne izdelke.

Vzporedno z razvijanjem govornih veščin znotraj aktivnosti »Projekt«, se razvija tudi pisno sporočanje, saj morajo učenci najprej svoj projekt smiselno pisno ubesediti in šele nato ga ustno tudi predstaviti. Seveda je tukaj možnost avtonomnosti učitelja absolutna, saj lahko učitelj veščine prilagaja učni situaciji. Še veliko bolj sistematično in natančno pa se pisno sporočanje uri s pomočjo nalog v delovnem zvezku, kjer je osnovni poudarek prav na usvajanju te veščine.

Jezikovne strukture

Znotraj učbenika najdemo jezikovne strukture pod naslovom »Grammatik«. Ta del učbenika najdemo po opravljenem sklopu treh tem, ki se med seboj nadgrajujejo in povezujejo. Učenec ima tako sistematično prikazano ter povzeto strukturo, ki jo je tekom tematskega sklopa uril in usvajal. V samih temah pa prav tako najdemo zelo jasno izpostavljene jezikovne strukture, ki so označene v rumenih okvirčkih. Tam učenci najdejo zelo osnovno in jasno strukturo, ki jo potrebujejo za določeno vajo ali kompleksnejšo nalogo. Glede na to, da je celoten učbenik zelo pregleden, so okvirčki z jezikovnimi poudarki jasno vidni in zelo smiselni.

Jezikovne strukture skozi učbenik napredujejo dovolj hitro, da lahko učenci hitro razvijajo jezik, pa vendar dovolj počasi, da se ne izgubijo v poplavi informacij, ki bi učni proces zaustavile. Glede na zahtevnost učne situacije in potrebe po utrjevanju, komplet *Beste Freunde* ponuja še dodatne materiale in aktivnosti, ki podpirajo obravnavane jezikovne strukture.

Preglednost, postopnosti in jasnost je vsekakor odlika tega učbeniškega kompleta.

Besedišče

Praviloma se učenci pri izbirnem predmetu prvič srečujejo z nemškim jezikom in učbenik, ki je na voljo, lahko rečem, da ponuja smiselno paleto besed, ki so zelo naravno vključene v dialoge, besedila ali podprte s slikovnim materialom. Slušna podpora pravilni izgovorjavi novih besed je na tem mestu vsekakor dobrodošla, če ne celo nujna. Učenci lahko hitro in brez večjih težav sledijo novemu besedišču in že dokaj kmalu tvorijo svoja kratka sporočila.

Besedišče, ki je v enotah predstavljeno, je zmeraj zahtevano, da se uporabi skozi urjenje pisnega sporočanja, govornih spretnosti, slušnega razumevanja ali branja.

Vsebine

Kot že pojasnjeno v uvodu se po vsebini učbenik na tej stopnji dotika naslednjih tem: Uvod, Kdo si ti?, Hobiji in športi, Opis oseb, Šolski predmeti ter jeziki, Čas, Družina in poklici, Hrana in pijača. Znotraj že opisane strukture veščin, pa se učenci dotikajo še kulturnih in medkulturnih tem, ki jih znotraj slovenskega prostora navežemo na tiste vsebine, ki so učencem blizu in s pomočjo katerih lahko lažje spoznavajo tujo kulturo ter hkrati utrjujejo svojo.

Takšne vsebine ponujajo raznovrstne možnosti za nadgradnjo dela in aktivnosti v razredu in vsekakor prispevajo k temu, da ima učenje tujega jezika smisel tudi, če cilji učencev niso življenje v tujini.

DELOVNI ZVEZEK

Delovni zvezek *Beste Freunde A1.1* sledi nalogam in učni snovi v učbeniku in s tem podpira jezik in veščine, ki so zahtevane skozi učbenik. Naloge so jasne in enostavne ter se ne razlikujejo bistveno od tistih v učbeniku, kar daje učencu varno območje za samostojno utrjevanje snovi. Vsaki temi pripada sklop nalog, ki sledi razvijanju veščin iz učbenika.

Poleg izredno dobro izbranih nalog, ki učencem omogočajo visoko stopnjo strukturiranosti in preglednosti jezika ter hkrati varnosti za uspeh, se vsaka enota znotraj tematskega sklopa zaključi s povzetkom besedišča (*Lernwortschatz*), ki učencem omogoča, da ponovijo usvojene besede ali prepoznajo tiste, ki jih še morajo ponoviti. Besedišče je ponujeno v kontekstu in ne izolirano, s čimer se poveča uspešnost pri pomnjenju in umeščanju pravnega besedišča.

Po opravljenem celoten tematskem sklopu (torej po treh enotah) pa sledi preverjanje določenih jezikovnih veščin (*Testtraining*), bodisi slušnih, bralnih, pisnih ali govornih veščin. Čez celoten delovni zvezek tako učenci lahko preverijo svoj napredek pri prav vseh jezikovnih prvinah.

Z učbeniškim kompletom *Beste Freunde A1.1* si lahko učenec zgradi dobre temelje nemškega jezika s pomočjo jasne strukture, postopnosti napredka ter urjenja vseh ključnih veščin, zato ga priporočam kot učbenik za nemški jezik kot obvezni izbirni predmet na začetni stopnji v 7. razredu.